

Tabivere Vallavolikogu
19. detsembri 2014
määruse nr 22 lisa

Tabivere valla terviseprofiil

2010
Tabivere

Uuendatud 2014

Sisukord

SISSEJUHATUS	4
1. ÜLDANDMED.....	5
1.1 Pindala.....	5
1.2 Asustustihedus	5
1.3 Kohaliku omavalitsuse eelarvetulud ühe elaniku kohta.....	5
1.4 Laekunud tulumaks ühe elaniku kohta.....	6
2. RAHVASTIK	7
2.1 Aastakeskmise rahvaarv	7
2.2 Rahvastiku soo ja vanuse jaotus.....	7
2.3 Elussündide arv	8
2.4 Surmajuhtude arv	9
2.5 Loomuliku iibe kordaja	9
2.6 Demograafiline tööturusurveindeks.....	10
3. RAHVASTIKU TERVISESEISUND	12
3.1 Suremuskordaja vereringeelundite haigustesse.....	12
3.2 Suremuskordaja pahaloomulistesse kasvajatesse.....	12
3.3 Suremuskordaja välispõhjustesse.....	13
4. SOTSIAALNE SIDUSUS JA VÕRDESED VÕIMALUSED	15
4.1 Tööturu situatsioon	15
4.1.1 Majanduslikult aktiivsed ettevõtted.....	15
4.1.2 Keskmine brutotulu	15
4.1.3 Ülalpeetavate määr	16
4.1.4 Registreeritud töötuse määr.....	17
4.2 Toimetulek	18
4.2.1 Ravikindlustusega kaetud elanike määr	18
4.2.2 Puuetega elanike osakaal.....	18
4.2.3 Sotsiaaltoetused	19
4.2.4 Sotsiaalteenused	20
4.3 Kaasatus kogukonna tegevustesse.....	21
4.3.1 Kogukonna motivaatorid.....	21

4.3.2	Elanike kaasamine	22
5.	LASTE JA NOORTE TURVALINE NING TERVISLIK ARENG	23
5.1	Laste arv omavalitsuses.....	23
5.2	Lastele ohutu elu- ja õpikeskkond.....	23
5.3	Laste arv haridusasutustes.....	24
5.4	Tervist edendavad koolid ja lasteaiad	25
5.5	Kooli/ lasteaia terviseteenuse olemasolu	25
5.6	Toitlustus haridusasutustes.....	25
5.7	Koolikohustuse täitmine	25
5.8	Alaealiste komisjonis arutatud õigusrikkumiste arv	25
5.9	Laste ja noortega tegelevad asutused	26
5.10	Kohaliku omavalitsuse poolne initsiatiiv ja toetused tagamaks teenuste kättesaadavust	26
6.	TERVISLIK ELU-, ÕPI- JA TÖÖKESKKOND	28
6.1	Keskkonna mõjurid	28
6.2	Transport ja teedevõrk.....	28
6.3	Liiklusõnnetused ja nendes hukkunute arv	29
6.4	Kohaliku omavalitsuse alkoholipoliitika ning alkoholi müüvad kauplused	29
6.5	Kuritegude ja väärtegude arv	30
6.6	Tulekahjude ja tulekahjus hukkunute arv	30
6.7	Huvitegevuse ja vaba aja veetmise kohad.....	31
7.	TERVISLIK ELUVIIS	33
7.1	Tervisealase teabe kättesaadavus	33
7.2	Tervislikku eluviisi toetavad sündmused paikkonnas.....	33
8.	TERVISETEENUSED	34
8.1	Tervishoiuteenused	34
8.2	Nõustamisteenused.....	35
	KOKKUVÕTE.....	36
	KASUTATUD ALLIKAD.....	38

SISSEJUHATUS

Tervis on inimese ressurss, mida mõjutavad soolised ja pärilikud tegurid ning nende tegurite muutmine ei ole võimalik. Kuid on olemas hulk tegureid, mille mõju tervisele sõltub inimeste endi kui ka omavalitsuses ja riigis tehtavatest otsustest.

Tabivere valla terviseprofiili eesmärk on kaardistada elanike tervise olukord ning seda mõjutavad tegurid, mille tulemusena saab välja selgitada terviseprobleemid ja -vajadused ning tervise parendamist võimaldavad tegurid.

Terviseprofiili sisendiks on nii indikaatorite alusel kogutud andmed kui ka kogukonnaliikmetelt, otsusetegijatelt ning tervise- ja muude valdkondade spetsialistidelt kogutud arvamused ja info. Väljund on otsusetegijaile ja kogukonnale esitatav profiil, milles kirjeldatakse nii teksti kujul kui ka graafiliselt kogukonna terviseseisundit ja terviseprobleeme. Terviseprofiil on suunatud Tabivere valla elanikele, erinevate valdkondade spetsialistidele, otsusetegijatele terviseteadlikkuse tõstmiseks ja tervisemõjurite paremaks mõistmiseks.

Profiil koosneb põhipeatükkidest: üldandmed, rahvastik, rahvastiku terviseseisund, sotsiaalne sidusus ja võrdsed võimalused, laste ja noorte turvaline ning tervislik areng, tervisliku elu-, õpi- ja töökeskkond, tervislik eluviis ja terviseteenused.

Profiil on koostatud Tervise Arengu Instituudi poolt välja töötatud juhiste põhjal ning profiilis kajastuvad indikaatorite teemavaldkonnad põhinevad rahvastiku tervise arengukavas aastatel 2009-2020 esitatud valdkondlikul jaotusel.

Profiili uuendamisel on kasutatud Tabivere valla arengukava 2014-2025, Tabivere valla terviseprofiili 2010 – 2013, Halinga valla terviseprofiili 2014, juhendmaterjale „Kohaliku omavalitsuse terviseprofiili indikaatorid 2012“.

Profiili uuendamisel osalesid Tabivere Vallavalitsuse ametnikud, valla hallatavate asutuste töötajad, Lõuna-Eesti Päästkeskuse Tabivere päästekomando pealik, Jõgevamaa piirkonnapolitseinik.

1. ÜLDANDMED

1.1 Pindala

Tabivere valla üldpindala on 201 km², sellest metsamaad 39 % ja põllumaad 42 %. Territooriumi pikkus teid mööda põhjast lõunasse on ca 12 km ja idast läände ca 30 km.

Tabivere vald paikneb Jõgeva maakonna äärealal ning piirneb lõunast ja idast Tartu maakonnaga, läänest Puurmani vallaga, põhjast Palamuse vallaga ning kagust Saare vallaga. Lähemateks suuremateks keskusteks on Tartu linn (20 km) ja Jõgeva linn (29 km), Tallinnast jääb 170 km kaugusele.

1.2 Asustustihedus

Tabivere valla elanike arv 2013. aasta seisuga on 2215 (Eesti Statistikaamet, 11.12.2014). Tabivere valla asustustihedus on 2013. aasta seisuga 11,02 inimest ühe ruutkilomeetri kohta. Asustustihedus on püsinud stabiilsena alates 2006. aastast.

	<i>aasta</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
Asustustihedus	In/km ²	12,49	12,24	11,79	11,69	11,34	11,44	11,39	11,14	11,04	11,02

Sele 1. Valla asustustihedus 2004 - 2013 (Eesti Statistikaamet).

Tabivere vallas on 1 alevik ja 24 küla. Tabivere alevikus elab ligikaudu pool Tabivere valla elanikest. Suuremad külad elanike arvu poolest on Maarja-Magdaleena, Voldi, Pataste, Valgma ja Koogi (Tabivere valla arengukava, 11.12.2014).

1.3 Kohaliku omavalitsuse eelarvetulud ühe elaniku kohta

Valla eelarvetulud jagatuna vallaelanike aasta keskmise arvuga näitab eelarve suuruse ja elanike arvu suhet. Kohaliku omavalitsuse eelarve annab ülevaate omavalitsuse rahalistest võimalustest elanikele parema elukvaliteedi tagamiseks.

Tabivere valla eelarve suureneb iga aastaga.

<i>Aasta</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
Eurot	1 862 694	2 030 928	2 128 243	2 115 973	2 203 157
Eurot elaniku kohta	825	903	951	945	989

Sele 2. Valla eelarvetulud 2010 – 2014 (Tabivere Vallavalitsus, 17.12.2014).

1.4 Laekunud tulumaks ühe elaniku kohta

Näitaja põhjal saab kirjeldada elanikkonna elatustaset, mis võimaldab omavalitsusel planeerida piirkonna arengut ja investeeringuid. Indikaatorit saab võrrelda teiste paikkondade vastava näitajaga.

<i>Aasta</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
Eurot	749 106	827 485	902 550	980 316	974 816
Eurot elaniku kohta	332	368	403	438	437

Sele 3. Füüsilise isiku tulumaksu laekumine ühe elaniku kohta vallas aastatel 2010-2014, (Tabivere Vallavalitsus, 17.12.2014).

2. RAHVASTIK

2.1 Aastakeskmise rahvaarv

Selest 4 selgub, et valla rahvaarv väheneb aastate jooksul, mille põhjuseks on negatiivne iive ja negatiivne rändesaldo. Valla elanike arv on 2004 – 2013 langenud 11 %. Naiste arv on stabiilselt püsinud suuremana meeste omast.

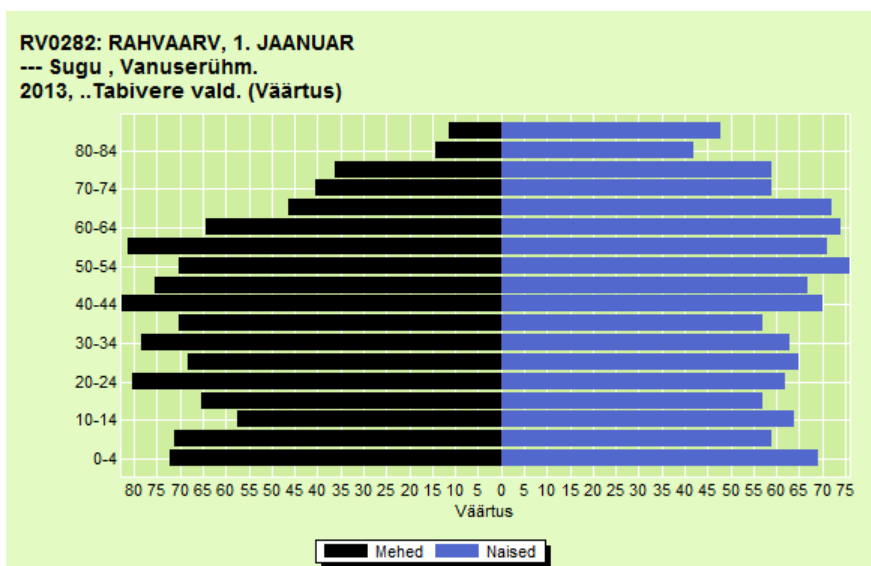
	<i>Aasta</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
Elanike arv 1.jaan seisuga	Mehed	1220	1210	1180	1160	1130	1130	1130	1100	1083	1081
	Naised	1290	1250	1190	1190	1150	1170	1160	1140	1137	1134
	Kokku	2510	2460	2370	2350	2280	2300	2290	2240	2220	2215
Aastakeskmise elanike arv	Mehed ja naised kokku	2485	2415	2360	2315	2290	2295	2265	2230	2218	2219

Sele 4. Valla elanike arv seisuga 1. jaanuar ja aastakeskmise elanike arv (Eesti Statistikaamet, 11.04.2014).
2014 aasta elanike arv on 1. jaanuari seisuga 2222.

2.2 Rahvastiku soo ja vanuse jaotus

Antud näitaja põhjal saab hinnata sihtgruppide suurust ja nende muutusi. See annab võimaluse analüüsida muutuste põhjusi ja planeerida tegevusi sihtgruppide tervise parandamiseks.

Tabivere valla elanike vanuseline koosseis erineb Eesti keskmisest selle poolest, et Tabiveres on rohkem pensionäre ja kuni 19-aastaseid, kuid tööealisi mehi ja naisi on vähem kui riigis keskmiselt. See on üks mitmetest põhjustest, miks valla elanikkond väheneb ning iive on negatiivne. (Tabivere valla arengukava, 12.12.2014.)

Sele 5. Valla rahvastikupüramiid 1. jaanuari 2013 seisuga (Eesti Statistikaamet, 11.12.2014).

2.3 Elussündide arv

Seles 6 on välja toodud vallas sündinud tüdrukute ja poiste arv ning sündimuse üldkordaja (elussünnid aastas jagatuna valla aastakeskmise rahvastiku arvuga ning korrutatud tuhandega).

Käesolev näitaja sõltub valla rahvastiku soo- ja vanusejaotusest, peamiselt sünnitusealiste naiste arvust vallas. Näitaja on oluline erinevate teenuste pakkumiseks tulevikus, näiteks lasteaias- või koolikohtade planeerimiseks.

Ajavahemikus 2004 - 2013 a on vallas aastas keskmiselt sündinud 24 last. 2012. a on sündinud tüdrukute arv märgatavalt suurem kui poiste arv. Sündide arv aastatel 2005 – 2008 tõusis, seejärel oli langustrend ning nüüd vaatamata asjaolule, et sünnitusealiste naiste (24 - 34 aastat) osakaal vallas on väike, on olnud on tõus.

	Aasta	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Elussündide arv	Poisid ja tüdrukud	32	24	27	26	27	22	20	18	17	24
	Poisid	18	14	17	10	14	12	13	10	3	12
	Tüdrukud	14	10	10	16	13	10	7	8	14	12
Sündimuse üldkordaja	1000 elaniku kohta	12,75	9,8	11,4	11,1	11,8	9,6	8,7	8,0	7,7	10,8

Sele 6. Sündide arv vallas aastatel 2004 – 2013 (Eesti Statistikaamet, 11.12.2014).

2.4 Surmajuhtude arv

Sele 7 kajastab vallas surmajuhtude arvu ning suremuse üldkordajat (surmade arv aastas jagatuna valla aastakeskmise rahvastikuga ning korrutatud tuhandega).

Surmajuhtude põhjalikumaks analüüsimiseks on oluline jälgida suremuskordajaid vereringeelundite haigustesse, pahaloomulistesse kasvajatesse ja välispõhjustesse. 2013. a oli vallas 35 surmajuhtu, millest 18 juhtu oli põhjustatud vereringeelundite haigustest, 8 pahaloomulistest kasvajatest ja 2 välispõhjustest. Surmajuhtude peamiseks põhjuseks on suremus vereringeelundite haigustesse ning teiseks peamiseks põhjuseks on suremus pahaloomulistesse kasvajatesse.

	<i>Aasta</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
Surmajuhtude arv	Mehed ja naised	31	36	27	43	22	28	43	31	26	35
	Mehed	15	23	13	24	16	14	24	17	13	13
	Naised	16	13	14	19	6	14	19	14	13	22
Suremuse üldkordaja	1000 elaniku kohta	12,4	14,6	11,4	18,3	9,6	12,2	18,8	13,8	11,7	15,8

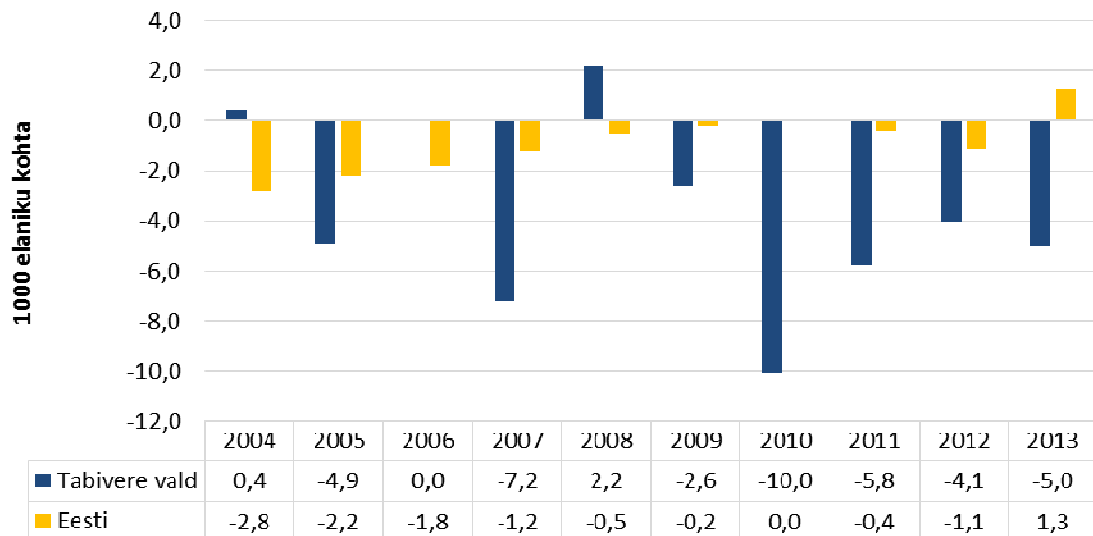
Sele 7. Surmade arv vallas aastatel 2004 – 2013 (Eesti Statistikaamet, 11.12.2014).

2.5 Loomuliku iibe kordaja

Loomulik iive näitab piirkonna rahvaarvu muutust kindla ajavahemiku (aasta) jooksul, mis moodustub sünni- ja surmajuhtude arvu vahena. Loomuliku iibe kordaja on aasta elussündide ja surmajuhtude arvu vahe 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

Kui sündide on rohkem kui surmajuhtumeid, on loomulik iive positiivne (rahvaarv kasvab), kui sündide on vähem kui surmajuhtumeid, siis negatiivne (rahvaarv väheneb). Loomuliku iibe kordaja võimaldab võrdlust teiste piirkondade ja kogu Eesti vastava näitajaga.

Iibe kordaja võib olla kindla piirkonna näitajana väga erinev Eesti keskmisest näitajast, nagu nähtub Seles 8. 2010. aastal on valla loomulik iive -10, mis tuleneb kõrgest surmajuhtude arvust ja vähesest sündimusest. 2013. a on valla iibe kordaja negatiivne (-5) ja Eesti iibe kordaja positiivne (1,3). Tabivere vallas on negatiivne iive olnud alates 2009. aastast, mis mõjutab lasteaeda ja koolide laste arvu.

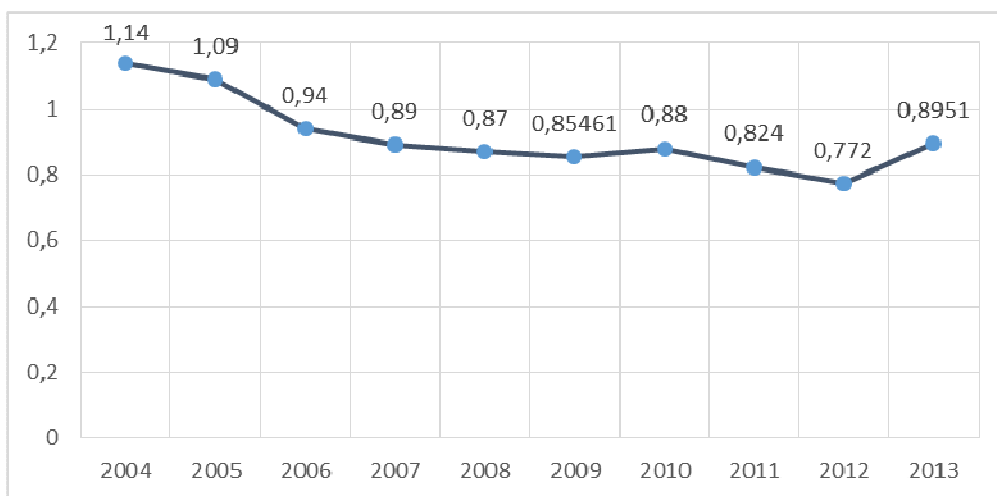
Sele 8. Valla loomuliku iibe kordaja aastatel 2004 – 2013 võrdlus Eestiga (Eesti Statistikaamet, 11.12.2014).

2.6 Demograafiline tööturusurveindeks

Demograafiline tööturusurveindeks on eelseisval kümnendil tööturule sisenevate noorte (5-14-aastased) ja sealt vanuse tõttu potentsiaalselt lahkuvate inimeste (55-64-aastased) suhe. Kui indeks on ühest suurem, siseneb järgmisel kümnendil tööturule rohkem inimesi, kui sealt vanaduse tõttu potentsiaalselt välja langeb.

Näitaja võimaldab omavalitsusel arendada vastavaid strateegilisi suundi, kavandada erinevaid programme olukorra tasakaalustamiseks.

Alates 2006. aastast on demograafiline tööturusurveindeks väiksem ühest, seega lahtub vallas tööturult rohkem inimesi kui tööturule siseneb. Põhjuseks võib olla elanikkonna vananemine, negatiivne iive ja rahva väljaränne vallast (vt sele 9).

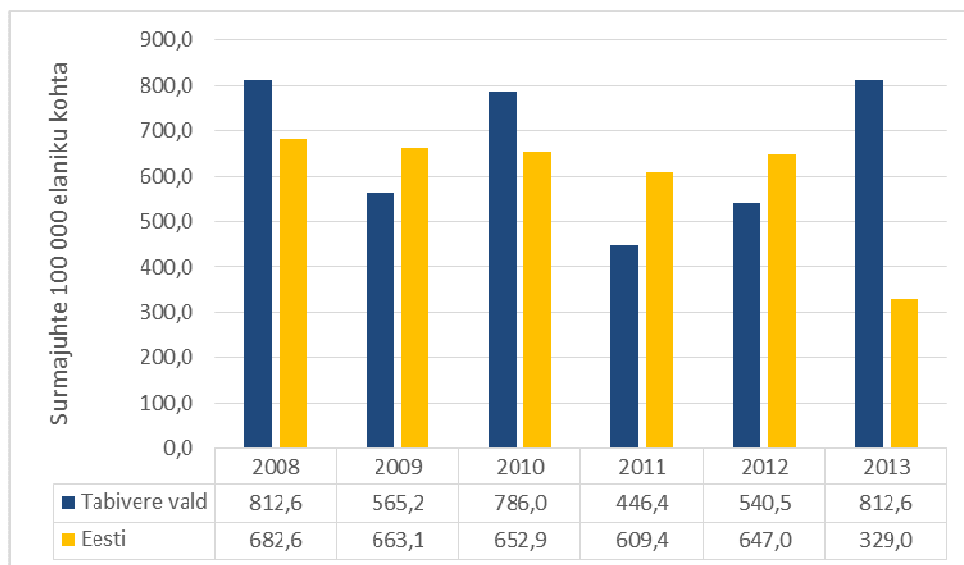
Sele 9. Valla demograafiline tööturusurveindeks (Eesti Statistikaamet, 11.12.2014).

3. RAHVASTIKU TERVISESEISUND

Suremus vereringeelundite haigustesse (pt 3.1), suremus pahaloomulistesse kasvajatesse (pt 3.2) ja suremus välispõhjustesse (pt 3.3) on näitajad, mis võimaldavad hinnata (enneaegse) suremuse vähendamisele suunatud tegevust ning kavandada ennetus- ja tervishoiutegevusi. Antud näitajate kohta on statistilisi andmeid kogutud alates 2008. aastast.

3.1 Suremuskordaja vereringeelundite haigustesse

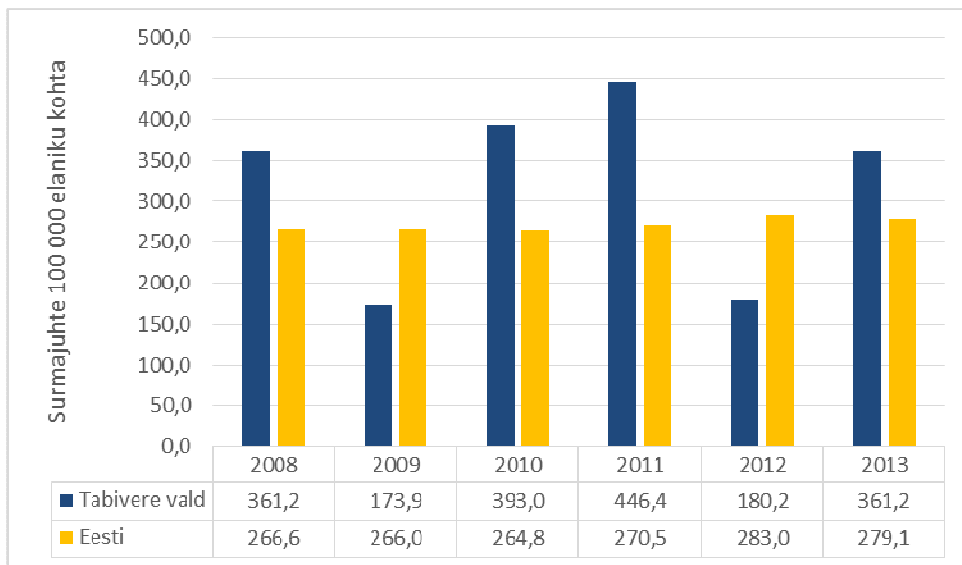
Suremus vereringeelundite haigustesse on vallas 2008 - 2013. a olnud ebareeglipärane. 2013. aastal on suremuskordaja 2,5 korda suurem kui Eesti sama aasta keskmine (sele 10).

Sele 10. Valla suremuskordaja vereringeelundite haigustesse aastatel 2008 -2013 ja võrdlus Eestiga (Tervise Arengu Instituut, 13.12.2014).

3.2 Suremuskordaja pahaloomulistesse kasvajatesse

Suremuskordaja pahaloomulistesse kasvajatesse vallas on 2008 - 2010. a tunduvalt kõrgem Eesti keskmisest näitajast (vt sele 11) välja arvatud aastatel 2009 ja 2012.

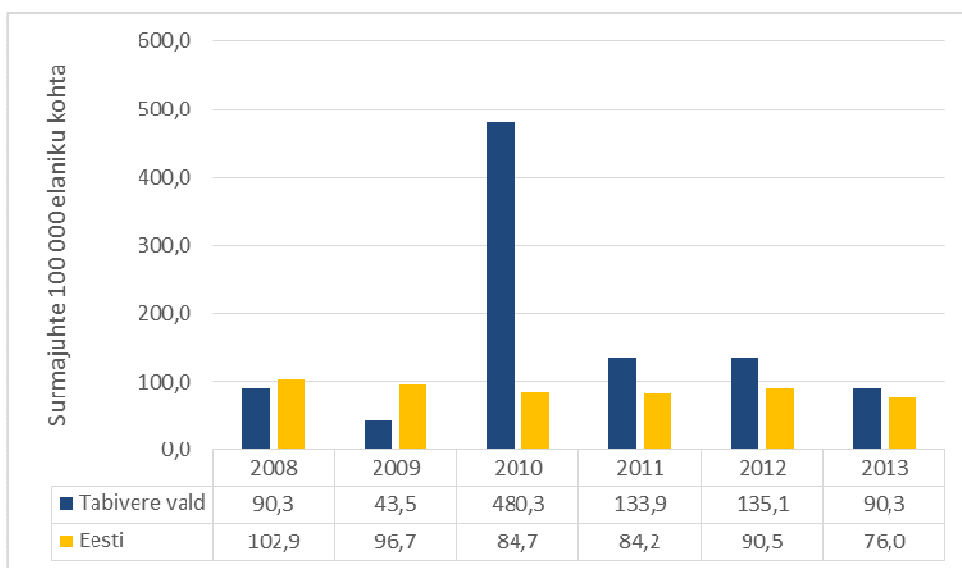

Sele 11. Suremuskordaja pahaloomulistesse kasvajatesse aastatel 2008 -2013 ja võrdlus Eestiga (Tervise Arengu Instituut, 13.12.2014).

3.3 Suremuskordaja välispõhjustesse

Välispõhjused on sõidukiõnnetused, juhuslikud mürgitused, alkoholimürgitused, enesetapud, ründed, põletused, tuleõnnetused, uppumised, lämbumised, kukkumised, hammustused, elektri- ja kiirguskahjustused jne.

Suremuskordaja näitab välispõhjustesse surnud inimeste suhtarvu (surmade arv välispõhjustesse aastas jagatuna aastakeskmise rahvastikuga ning korrutades 100 000). 2010. a oli vallas välispõhjustest tingitud surmajuhtude arv 11, mis on viimaste aastate kõrgeim ja suremuskordaja on väga palju suurem Eesti keskmisest.

Sele 12. Suremuskordaja välispõhjustesse aastatel 2008 -2013 ja võrdlus Eestiga (Tervise Arengu Instituut, 13.12.2014).

4. SOTSIAALNE SIDUSUS JA VÕRDESED VÕIMALUSED

Sotsiaalset sidusust ja igapäevast toimetulekut iseloomustavad rahaliste sissetulekute suurus, tööhõive, vaesuse näitajad, omavalitsuse tulumaksu laekumine jne.

Sotsiaalse sidususe all mõistetakse olukorda, kus kogukonna liikmed hoiavad kokku, osalevad erinevate ühenduste ja rühmade tegevuses ning tunnevad huvi teiste kogukonna liikmete tegevuse vastu.

4.1 Tööturu situatsioon

4.1.1 Majanduslikult aktiivsed ettevõtted

Näitaja kirjeldab potentsiaalseid töökohti kogukonnas. Ettevõtete arvu kasv näitab, et omavalitsuses on ettevõtluse arenguks piisavalt perspektiivi. Ettevõtte suuruse alusel saab vaadata, kuivõrd on piirkonnas ettevõtlikke inimesi, kes eelistavad ise olla ettevõtjad (suur arv väikese töötajate arvuga ettevõtteid) või eelistavad piirkonna inimesed olla palgatöötajad (väike arv suure töötajate arvuga ettevõtted).

Selest 13 nähtub, et mikroettevõtted (vähem kui 10 töötajat) on vallas viimaste aastate jooksul pidevas kasvutendentsis, millest saab järeldada, et vallas on piisavalt palju ettevõtlikke inimesi, kes eelistavad olla ettevõtjad. Väikeettevõtete (10-49 töötajat) arv on püsinud stabiilsena. Ettevõtteid 50-249 töötajaga on olnud jooksvalt 1 kuni 2. Suurettevõtteid (üle 250 töötaja) vallas ei ole.

	Aasta	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Majanduslikult aktiivsed ettevõtted	Kokku töötajaid	79	81	121	133	134	142
	Vähem kui 10	74	76	116	129	130	137
	10 kuni 49	3	5	5	3	2	3
	50 kuni 249	2	0	0	1	2	2
	250 ja enam	0	0	0	0	0	0

Sele 13. Valla aktiivsete ettevõtete arv aastatel 2008 – 2013 (Eesti Statistikaamet, 11.12.2014).

4.1.2 Keskmine brutotulu

Näitab omavalitsuses elavate töötavate inimeste jõukust. Suuremate tulude korral on paremad võimalused planeerida tulevikuinvesteeringuid ning arendada tervist toetavaid teenuseid. Tabivere vallas kasvas keskmine brutotulu elaniku kohta ajavahemikul 2006 -

2009, mis pani aluse valla tulubaasi kasvule. Samas proportsioonis tõusis nendel aastatel keskmine brutotulu elaniku kohta terves Eesti Vabariigis.

2013. aastal oli Eesti keskmine brutotulu 900 eurot, Tabivere vallas oli 793 eurot, mis moodustab 88% Eesti keskmisest brutotulust.

Aasta	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Keskmine brutotulu (eurodes)	503	633	710	642	649	712	768	793

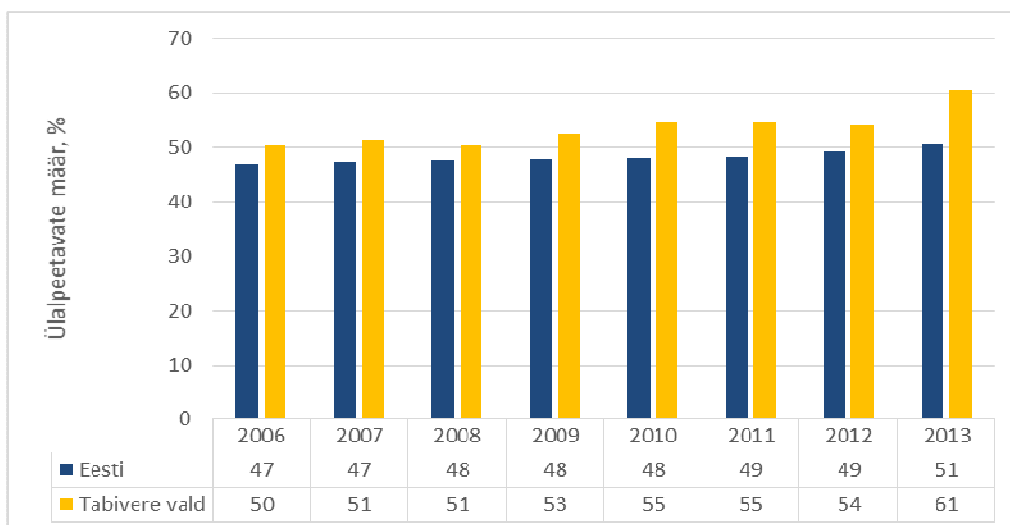
Sele 14. Keskmine brutotulu vallas (Eesti Statistikaamet, 11.12.2014).

4.1.3 Ülalpeetavate määr

Ülalpeetavate määr on mittetöөөaliste (kuni 14-aastaste ja üle 65-aastaste) arv 100 töөөalise elaniku kohta. Näitaja iseloomustab rahvastiku vanuskoosseisu. See on oluline eelarvepoliitika seisukohalt, sest eelarve tulude pool sõltub hõivest, kuid haridus-, tervishoiu- ja pensionikulud laste ja eakate inimeste arvust.

Sisuliselt näitab see indikaator, mitu mittetöөөas inimest tuleb 100 töөөalise inimese kohta ehk mitut inimest peab ülal pidama 100 töөөalist inimest. Kui ülalpeetavate määr on 50, tähendab see, et 100 töөөalise elaniku kohta on 50 ülalpeetavat, st iga kahe töөөalise elaniku kohta üks ülalpeetav. Mida väiksem on see suhe, seda väiksem on koormus töötajatel.

Ülalpeetavate määr vallas on aastate jooksul olnud kõrgem Eesti keskmisest ülalpeetavate määrast (vt sele 15), mis ühtlasi näitab, et vajadus kulutuste järele haridus-, tervishoiu- ja sotsiaalsfääris on suur. Aastal 2013 on ülalpeetavate määr oluliselt suurenenud võrreldes 2006. aastaga (10 inimese võrra), seega on suurenenud mittetöөөaliste elanike arv. Ülalpeetavate määr Tabivere vallas oli 2013. a ca 20 % kõrgem võrreldes Eesti keskmise näitajaga.

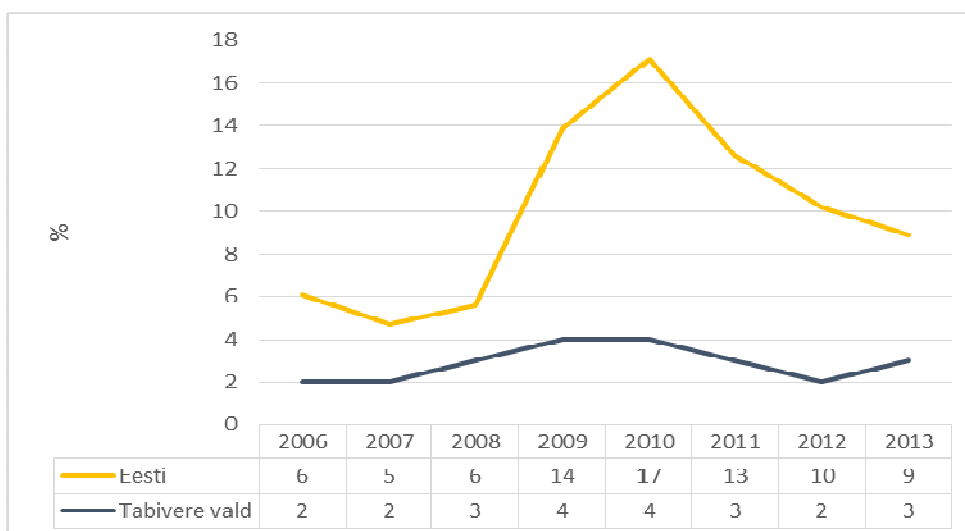

Sele 15. Ülalpeetavate määr vallas 2006-2013 võrreldes Eestiga (Eesti Statistikaamet, 11.12.2014).

4.1.4 Registreeritud töötuse määr

Töötuse määr ehk tööpuuduse määr näitab töötute osakaalu tööjõus, st tööjõulise elanikkonna hulgas. Arvutatakse Töötukassas registreeritud töötute arvu alusel. Töötus on üks olulistest terviseriskidest, millest lähtuvalt on omavalitsusel võimalus planeerida abistamisvõimalusi töötusega kaasnevate sotsiaalprobleemide lahendamiseks.

Tabivere vallas on registreeritud töötuse määr oluliselt madalam kui Eestis keskmiselt (vt Sele 16).

Sele 16. Registreeritud töötuse määr vallas aastatel 2006-2012 võrreldes Eestiga (Eesti Statistikaamet, Eesti Töötukassa, 12.12.2014).

4.2 Toimetulek

4.2.1 Ravikindlustusega kaetud elanike määr

Antud näitaja kirjeldab ravikindlustuseta elanike osakaalu, mille põhjal on võimalik planeerida vajalikke sotsiaal- ja tervishoiuteenuseid. Probleemiks on valla elanikkonna vähenemine ravikindlustatus. Selest 17 nähtub, et aastate jooksul on valla elanikkonna ravikindlustatus püsinud 90 % lähedal. Ravikindlustamata isikuteks on tõenäoliselt töötud, kes ei ole end Töötukassas arvele võtnud ja inimesed, kes töötavad nn mitteametlikult. 2012. a on ravikindlustusega kaetud isikute osakaal valla elanikest 90 %.

Aasta	2004	2006	2008	2010	2012
Eesti	94	95	96	96	96
Tabivere vald	81	81	85	89	90

Sele 17. Ravikindlustusega kaetud elanike määr vallas aastatel 2004 – 2012 võrreldes Eestiga (Eesti Haigekassa, 11.12.2014).

4.2.2 Puuetega elanike osakaal

Puudega inimeste arv on aastate jooksul suurenenud. Selle põhjusteks võivad olla arstliku ekspertiisi komisjoni tööpõhimõtete muutmine, inimeste tervislik olukord ja ka inimeste teadlikkus puudeastme taotlemise osas. Puudega inimeste erivajaduste tõttu suureneb vajadus sotsiaalabi järele.

Aasta	2000	2002	2004	2006	2008
Tabivere vald (%)	19	20	21	25	27

Sele 18. Puuetega elanike osakaal vallas aastatel 2000 – 2008 (Sotsiaalkindlustusamet, 11.02.2010).

4.2.3 Välja makstud toimetulekutoetused ühe elaniku kohta

Toimetulekutoetuse saajate põhjal on võimalik saada ülevaadet vaesusriskis elavate inimeste hulgast.

Toimetulekutoetus on riigipoolne toetus inimestele, kelle sissetulek jääb alla toimetulekupiiri. Toimetulekutoetus koosneb toimetulekupiiri tagamise toetusest ja täiendavatest toetustest. Seles 19 on toodud välja makstud toimetulekutoetus ühe elaniku kohta aastas ja välja makstud toetus toimetulekupiiri tagamiseks elaniku kohta aastas. Alates 2010. a on toetuse maksmine vähenenud.

<i>Aasta</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
Eurot elaniku kohta (toimetulek)	11,45	9,02	6,58	8,66	9,76
Eurot elaniku kohta (toimetulekupiir)	63,91	76,70	76,70	76,70	90
1000 elaniku kohta (rahuldatud toetused)	124	92	61	66	67

Sele 19. Välja makstud toimetulekutoetused ühe elaniku kohta aastatel 2010 – 2014 (Tabivere Vallavalitsus, 16.12.2014).

4.2.4 Sotsiaaltoetused

Kohaliku omavalitsuse ülesanne sotsiaalhoolekande korraldamisel on sotsiaalteenuste, vältimatu sotsiaalabi ja muu abi andmise korraldamine ning sotsiaaltoetuste määramine ja maksmine.

<i>Aasta</i>	<i>Sotsiaaleelarve suurus (eurodes)</i>	<i>Sotsiaaleelarve % valla eelarves</i>
<i>2009</i>	238 366	13,24
<i>2010</i>	215 716	11,58
<i>2011</i>	237 675	12,20
<i>2012</i>	248 676	12,66
<i>2013</i>	261 859	12,65
<i>2014</i>	294 161	13,35

Sele 20. Sotsiaaleelarve suurus valla eelarves aastatel 2009 – 2014 (Tabivere Vallavalitsus, 16.12.2014).

Sotsiaaltoetused on rahalised toetused isiku või perekonna toimetuleku soodustamiseks, mida makstakse vallaelarvest. Sotsiaaltoetuste saajateks on erinevad elanikkonna sihtgrupid: lastega pered, pensionärid, puudega isikud, üksi elavad inimesed, toimetulekuraskustes pered. Sotsiaaltoetuste süsteem on loodud vastavalt elanike vajadustele ning täiendatud aastate jooksul.

Valla vahenditest makstakse toetust kooli alustamiseks ja lõpetamiseks, jõulukinkideks eelkooliealistele lastele, sünnitoetusteks ja matusetootusteks, üksikutele lasteta vanuritele küttepuude kompenseerimiseks, ühekordseteks toetusteks toimetulekuraskustes ja suurtele peredele, vanglast vabanenutele ja Tšernobõli katastroofis osalenutele, puuetega laste ning

raske ja sügava puudega eakatele hooldaja- ja ravimitoetust ja muudel juhtudel eraldatav sotsiaaltoetus ja vältimatu arstiabi (Tabivere valla arengukava, 14.12.2014).

4.2.5 Sotsiaalteenused

Vallavalitsuse koosseisus on kaks sotsiaaltöötajat.

Järgnevalt on loetletud erinevad Tabivere valla poolt pakutavad teenused, mis parandavad inimeste toimetulekut.

- Sotsiaalkorterid: valla halduses on elamufondina arvel Tabivere alevikus 3 korterit. Lisaks on valla hallata sotsiaalmaja Valgma külas, 3-toaline korter Koogi külas, 2 korterit Maarja-Magdaleena külas ning kaks 3-toalist korterit Otslava külas.
- Tabivere Sotsiaalkeskuse hooldekodu (mahutab 35 inimest), mis pakub lisaks sealsete elanike majutamisele võimalust kodus elavatel puuetega inimestel üks kord nädalas tasuta pesemas käia.
- 15 inimest mahutav päevakeskus erivajadustega tööealistele inimestele. Avatud päevakeskus, mis on välja töötatud abitööde programmi raames pikaajaliste töötute aktiveerimiseks ja tööhõive soodustamiseks. Avatud päevakeskus osutab täiendavalt pesupesemise ja duširuumi kasutamise teenust.
- Vallas pakutakse transporditeenust, on olemas invavahendite laenus toimetulekuraskustes inimestele.
- Eestkostja määramise korraldamine Tabivere vallas toimub vastavalt seadustele läbi kohtu.
- Sotsiaalnõustamise teenus on kättesaadav kõigile soovijatele. Nõustamisel tutvustatakse kliendile nende õigusi ja seaduslike huvide kaitsemise võimalusi ning abistatakse konkreetsete sotsiaalsete probleemide lahendamisel. Samuti pakutakse vajadusel võlanõustamisteenust.
- Asenduskodu teenus: vanemliku hoolitsuseta alaealised on suunatud teenusele väljaspool valda või on leitud sobiv eestkostja.
- Hooldaja teenust kasutavad puudega elanikud, kes vajavad oma igapäevaeluga toimetulekuks püsivat abi.

- Varjupaigateenust ostetakse vajadusel, vallas puudub varjupaik. Samuti ostetakse vajaduse sisse erivajadustega inimestele mõeldud teenused (invabuss, ujula kasutamine, viipekeele tõlgi kasutusvõimalus jne).
- Kaldteed on olemas sissepääsemiseks Tabivere Vallavalitsusse, hooldekodusse, Tabivere perearstipunkti.
- Supiköögi teenust vallas ei ole. Toiduabi vajavatele perekondadele on jagatud jahu, makarone jne.
- Täiendavaid sotsiaaltoetusi on makstud 2006.-2012. a vähekindlustatud peredele laste koolitoiduks, keskküttega korteris üksi elavatele mittetöötavatele pensionäridele eluasemekulude osaliseks tasumiseks, üksi elavatele vanuritele küttepuude kompenseerimiseks, kooliõpilastele töövihikute osaliseks tasumiseks, kooli alustamiseks ja lõpetamiseks, paljulapselistele peredele suvelaagri eest tasumiseks, suure pere toetusteks, jõulukinkideks eelkooliealistele lastele, sünnitoetusteks ja matusetootusteks, ühekordseteks toetusteks vähekindlustatud peredele ja vanglast vabanenutele ühekordseks toetuseks, Tšernobõlis käinutele.

4.3 Kaasatus kogukonna tegevustesse

4.3.1 Kogukonna motivaatorid

Tabivere vallal on välja kujunenud traditsioone ja traditsioonilisi sündmuseid kohaliku identiteedi loomiseks ning kogukonna motiveerimiseks.

Tabivere valla põhimääruse järgi avaldab vald tunnustust Tabivere valla aukodaniku nimetuse omistamise ja Tabivere valla teenetemärgi, aukirja või tänukirja andmisega. Tabivere valla aukodaniku nimetus omistatakse füüsilisele isikule erilise austusavaldusena Tabivere vallale elutööna osutatud väljapaistvate teenete eest või vallapoolse erilise austusavaldusena. Teenetemärk ehk vapimärk antakse füüsilisele isikule tunnustusena vallale osutatud eriliste teenete eest. Aukiri antakse füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kes on edukalt esindanud Tabivere valda või esinenud Tabivere valla korraldatud konkurssidel. Tabivere valla tänukiri antakse füüsilistele ja juriidilistele isikutele tänuavaldusena osutatud teenete eest.

Lisaks neile on erinevaid tunnustusi. Alates 2009. aastast antakse välja Hea Tegu tänukirja. Toimuvad kultuuri-, haridus-, spordi- ja noorsootöötajate tänuõhtud, kus tänatakse aasta

parimaid sportlasi, kultuuritöötajaid, haridustöötajaid, noorsootöötajaid, samuti toimub valla taidluskollektiivide tänuõhtu.

Valla poolt esitatakse kandidaate erinevatele riiklikele ja maakondlikele konkurssidele ja tunnustusüritustele.

4.3.2 Elanike kaasamine

Elanikud on kaasatud otsustusprotsessidesse läbi volikogu liikmelisuse ning läbi komisjonide, kus suur osa komisjonide liikmetest on ka aktiivsed vallakodanikud, kes soovivad vastavatel teemadel kaasa rääkida.

Volikogu juures töötavad alljärgnevad alalised komisjonid: valla elu korraldamise komisjon, majandus- ja eelarvekomisjon ja revisjonikomisjon. Lisaks volikogu komisjonidele kuuluvad vallavalitsuse juurde kriisikomisjon ja alaealiste komisjon ning lühemaajalisi ja projektipõhiseid töörühmi, läbi mille toimub osalusedemokraatia toimimine.

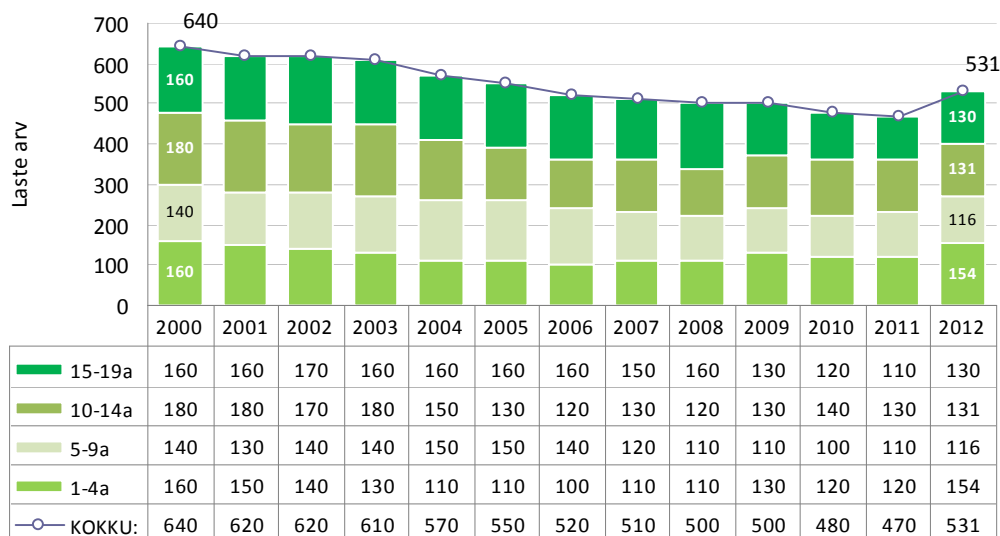
Viimase kümne aastaga on hoogustunud ka kolmandate sektorite tegevus. Vallas tegutsevad aktiivselt spordi, kultuuri- ja külaeluga tegelevad organisatsioonid: seltsing Lumeroos, Koogi Külaseltsing, Maarja-Magdaleena Maarahva Selts, MTÜ Juula Küla Heaks, Kassema Küla seltsing, MTÜ Kõrenduse Seltskond ja MTÜ Meie Tigu, LC Tabivere, Tabivere Rahvaspordiklubi, EELK Maarja-Magdaleena kogudus, Saadjärve JK Vudila, Need organisatsioonid tegelevad külaelu ja aleviku elu arendamisega, vabaaja sisustamisega, spordi- ja kultuurisündmuste, koolituste ja huvialaringide korraldamisega, projektide kirjutamise ja elluviimisega ning erinevate teenuste osutamisega. Samuti tegutsevad piirkonnas ka suuremate ühingute allüksused: Noored Kotkad ja Kodutütred, Kaitseliit, 4H.

5. LASTE JA NOORTE TURVALINE NING TERVISLIK ARENG

Laste ja noorte turvalist ja tervislikku arengut mõjutavad erinevad tegurid nagu haritus, pärilikud omadused, vanus, sugu, sotsiaalsed oskused ja eluviis, sotsiaalne võrgustik. Oluline tervise mõjutaja on sotsiaal-majanduslik keskkond, sh haridus- ja tervishoiusüsteem. Laste ja noorte tervise arengu seisukohalt on oluline immuniseerimine, erinevate nõustamisteenuste kättesaadavus, liikluskorraldus, koolitee ohutus, mänguväljakud, noortekeskused, tervisehäirete varajane avastamine jne.

5.1 Laste arv omavalitsuses

Seoses elanikkonna üldise vananemisega ja väljarändega vallast, on toimunud ka laste arvu vähenemine, kuigi aastal 2012 on hakanud laste arv jälle tõusma.

Sele 21. Laste arv omavalitsuses (Eesti Statistikaamet, 12.12.2014).

5.2 Lastele ohutu elu- ja õpikeskkond

Alusharidust pakub Tabivere Lasteaed (neli tavarühma Tabiveres ja Maarja-Magdaleenas üks liitühm). Valla laste järjekord lasteaia koha saamiseks on 2014.a Maarja-Magdaleena rühma. Lasteaias toimuvad ka muusikaõpetuse ning liikumise tunnid. Lasteaias on hästi rakendunud riikliku raamõppekava ühendamine "Hea Algus" programmi meetodikaga. Üks kord nädalas toimuvad beebikooli tunnid kõige pisimatele vallakodanikele.

Üldharidusasutustest tegutsevad vallas Tabivere Põhikool ja J.V. Veski nimeline Maarja Põhikool. Mõlemas koolis on kaasaegsed õppevahendid, k.a arvutiklass ja interneti püsiühendus. J.V. Veski nim Maarja põhikool koos õpilaskoduga tagab põhihariduse kõrval lastele õpilaskodu teenuse ja tasuta huvihariduse: arvutiõpetus, majandusring, korvpall, näitemänguring, mudilaskoor, algklasside tantsuring, line-tants ja käsitööring.

Tabivere Põhikooli hoones tegutsevad lisaks koolile Tabivere Huvikool ja Tabivere Rahvaspordiklubi. Renoveeritud on kooli staadion. 2013. aastal pälvis Tabivere Põhikool (siis Gümnaasium) tiitlid „Väärtuskasvatuse kool 2013“ ja „Hea kooli rajaleidja“.

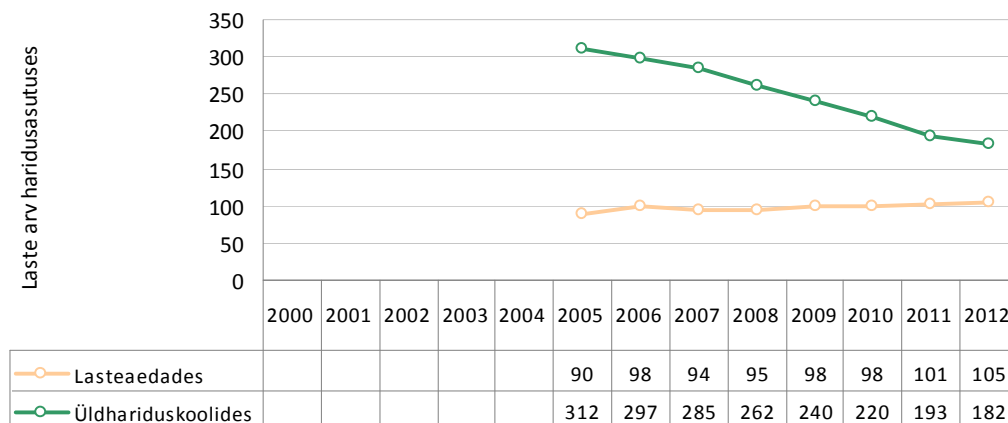
Laste koolivälisest tegevusest pakuvad Tabivere Huvikool, Tabivere ja Maarja-Magdaleena Noored Kotkad ja Kodutütred, Tabivere Rahvamaja vabaajakeskus, Tabivere Rahvaspordiklubi. Huvikoolis on võimalik õppida klaverit, akordionit, kitarrit ja flööti mängima, lisaks tegutsevad laulu- ja tantsustuudio ja lilleseade ring. Tabivere Rahvamaja vabaajakeskuses on noortel võimalik käia kindlal ajal tasuta piljardit mängimas, samuti asub seal avatud noortekeskus. Tegutsevad erinevad huviringid. Spordialadest on võimalik tegeleda kergejõustiku, tõstmise, jalgpalli, jalgrattaspordi, lauatennise, võrkpalli ja aeroobikaga ning kasutada jõusaali.

Lisaks pakuvad tegevust lastele ja noortele erinevate ürituste näol Maarja-Magdaleena Maarahva Selts, MTÜ Juula Küla Heaks, MTÜ M.A.R.S.S. (Tabivere valla arengukava, 12.12.2014.)

5.3 Laste arv haridusasutustes

Näitaja on oluline lastele ja noortele mõeldud haridusteenuste ja teiste arendavate tegevuste (sh koolivälised tegevused, huviringid jne) planeerimiseks.

Lasteaegades olevate laste arv on viimaste aastate jooksul püsinud stabiilne ning 2012. a on laste arv lasteaegades tõusnud 105 lapseni, mis on aastate kõrgeim. Vähenenud on pidevalt üldhariduskoolides õppivate laste arv.

Sele 22. Laste arv vallas (Eesti Hariduse Infosüsteem, 11.12.2014, Tabivere Vallavalitsus, 18.03.2014).

5.4 Tervist edendavad koolid ja lasteaiad

Tervist edendavate koolide ja lasteaedade võrgustikku kuulub J. Veski nim Maarja Põhikool.

5.5 Kooli/ lasteaia terviseteenuse olemasolu

Kõigis valla haridusasutustes on olemas logopeed, tervishoiutöötaja. Psühholoogi nõustamist ostetakse sisse vajadusel. Lasteaias on olemas liikumisõpetaja. Vallavalitsuses töötab kaks sotsiaaltöötajat.

5.6 Toitlustus haridusasutustes

Tabivere Põhikooli toitlustab OÜ Tempos Grupp, toit tuuakse Elistverest. J.V. Veski nim Maarja Põhikoolis ja Tabivere Lasteaias on olemas samas majas tegutsevad köögid.

5.7 Koolikohustuse täitmine

Eesti Hariduse Infosüsteemi andmetel ei ole koolikohustuse Tabivere vallas mittetäitmist kuni aastani 2012 .

5.8 Alaealiste komisjonis arutatud õigusrikkumiste arv

Näitaja võimaldab hinnata riskinoorte osakaalu ning planeerida sekkumisi ja teenuseid. Tabivere valla alaealiste komisjonis arutatud õigusrikkumiste arv on suurenev aastate lõikes.

Aasta	2009	2010	2011	2012	2013
Õigusrikkumiste arv	5	14	4	13	18

Sele 23. Tabivere vallas alaealiste komisjonis arutatud õigusrikkumised 2009 – 2014 (Eesti Hariduse Infosüsteem, Tabivere valla alaealiste komisjon, 14.12.2014).

5.9 Laste ja noortega tegelevad asutused

Laste ja noortega tegelevate asutuste ülevaade võimaldab hinnata võimalusi vabaaja ja huvitegevusteks ning ühtlasi ka riskikäitumise vähendamiseks.

Riskikäitumise vähendamiseks tegelevad lastega Tabivere vallas alljärgnevad asutused:

- Tabivere Lasteaed,
- Tabivere Põhikool,
- Tabivere Rahvamaja,
- Tabivere Rahvaspordiklubi,
- Tabivere valla Huvikool,
- J.V. Veski nim Maarja Põhikool,
- Maarja rahvamaja.

5.10 Kohaliku omavalitsuse poolne initsiatiiv ja toetused tagamaks teenuste kättesaadavust

Koolitoit on lapsevanemale tasuta. Samuti saavad lapsed PRIA koolipiima ja puuvilja toetust.

Koolitransport on lapsevanemale tasuta, vajadusest tuleb teada anda koolile avaldust tehes.

Lasteaia kohti on Tabiveres ja Maarja-Magdaleenas piisavalt. Lasteaia toidupäeva maksumus 1.50 eurot, õppevahendite ja osalustasu 15 eurot kuus.

Mõlemas valla koolis on pikapäevarühm, vajadus järjest suureneb, õpilaste pikapäevarühma toit makstakse koolide eelarvest.

Õpilasmalevaid ei ole korraldatud.

Poiste jalgpall (lasteaialapsed käivad Tabivere Põhikooli ruumides, korraldab Tabivere Rahvaspordiklubi, tasuta), Tabivere valla Huvikooli laulu- ja tantsustuudio (osalustasuga),

Ujumise algõpetus lastele tasuta, koolide eelarvest makstakse transport ja juhendaja tasu.

Tabivere valla Huvikooli töös osalemine osalustasu eest, Tabivere Rahvaspordiklubi ringides osalemine tasuta, J. Veski nim Maarja Põhikoolis ja Tabivere Põhikooli ringide töös osalemine tasuta, Tabivere Rahvamajas näitering ja noortekeskus tasuta, tänavatantsu ring tasuta.

1. klassi astuva lapse toetus 65 eurot, koolilõputoetus alates 01.01.2015.

Sünnitoetus 450 eurot (kolmes osas, lapse sünni ajal 130 eurot, lapse 1,5-a saamisel 150 eurot ja lapse 3-a saamisel 170 eurot).

6. TERVISLIK ELU-, ÕPI- JA TÖÖKESKKOND

Inimese tervisliku seisundi ja psühhosotsiaalse heaolu määrab suurel määral igapäevane töö-, õpi- ja elukeskkond.

Olulised tegurid on kvaliteetne joogivesi, puhas õhk, täisväärtuslik toit ning head elu- ja töötingimused.

6.1 Keskkonna mõjurid

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendatus Tabivere alevikus ja Maarja-Magdaleena külas peab tagama kõigi kinnistute nõuetekohase veega varustamise ja heitvee ärajuhtimise, selle arendamise eest vastutab Tabivere Vallavalitsus, nõuetekohase toimimise eest Tabivere alevikus vee-ettevõtja AS Emajõe Veevärk ja Maarja-Magdaleena külas Veemajanduse OÜ. Kaugkütte korraldamine Tabivere alevikus toimub Tabivere Soojus OÜ poolt ühe katlamaja baasil. 2012. aastal mindi katlamajas üle hakkepuiduga kütmisele. (Tabivere valla arengukava, 14.12.2014.)

Tabivere vallas on avalik rand (supluskoht) Tabivere alevikus Saadjärve ääres, kuid rand ei ole ametlik. Supluskohas olemas liivarand, wc, parkla, riietuskabiinid, sild, võrkpalliplatsid. Vetelpääste puudub. Uppumissurmasid pole esinenud.

Tabivere valla territooriumil kasutatavaid prügilaid ei ole. Jäätmetöötluse korrastamiseks on sõlmitud tsentraliseeritud prügivedamiselepinguid. Probleeme tekitab prügi vedamine Torni metsa ning suletud prügilatesse. Vastavalt "Jäätmeseadusele" toimub osaline jäätmete sorteeritud kogumine. Kogumiskastid on osade korteriühistute majade juures pakendile ja vanapaberile ning alates 2004. aastast on kogutud suuremõõtmelisi jäätmeid. Ohtlike jäätmete kogumine toimub vähemalt 1 kord aastas.

6.2 Transport ja teedevõrk

Valda läbivad Tartu-Jõgeva-Rakvere ja Tartu-Jõhvi kaugbussiliinid ning maakonnasisesed bussiliinid. Maakonnasisest bussiliiklust korraldab Jõgeva Ühistranspordikeskus. Samuti peatuvad Tabivere alevikus ka Tallinn - Tartu liinil sõitvad rongid. Vallas töötab kolm koolibussiringi. Valla õpilaste igapäevane vedu on korraldatud vallaliinidega Tabivere - Koogi - Kõnnujõe - Tabivere, Maarja-Magdaleena - Särje - Nigula - Kukemetsa - Igavere -

Maarja-Magdaleena, Juula - Tabivere - Õvanurme - Kärksi - Raigastvere - Elistvere - Maarja-Magdaleena. Väljaspool Tabivere valda koolis käivate laste jaoks on käigus õpilasliin Tabivere - Äksi - Lähte kool koostöös Tartu vallaga. Juula küla lapsed õpivad peamiselt Lähte Ühisgümnaasiumis. 2012. aastal valmis MTÜ Juula Küla Heaks eestvedamisel Jõhvika bussipeatus, mis parandab koolitranspordi toimimist. (Tabivere valla arengukava, 14.12.2014.)

Ligipääs ühiskondlikele hoonetele, perearstikeskustele ja toidupoodidele on hea.

Tänavavalgustus on olemas valla suuremates asulates ja elamupiirkondades, lisaks osaliselt kergliiklusteedel. Tänavavalgustuse hooldamist ja remonti korraldab Tabivere Vallavara.

Parkide ja suuremate haljashalade hooldamiseks on igal aastal sõlmitud lepingud. Teeäärte heakorrastamisel rakendatakse rehabilitatsiooni raames pikaajalisi töötuid. Haljastuse ja heakorruga seotud tegevusi koordineerib vallaasutus Tabivere Vallavara.

Euroopa Struktuurifondi rahastamisel ja koostöös Tartu Teedevalitsusega valmis 2007. aastal Tabivere - Voldi kergtee. 2009. aastal valmis kergtee Maarja-Magdaleena alevikus ja 2012. aastal uus lõik Tabiveres nn Puurmani ristist Tormini. (Tabivere valla arengukava, 14.12.2014.)

6.3 Liiklusõnnetused ja nendes hukkunute arv

Liiklusõnnetuste arv näitab valla territooriumil politsei poolt registreeritud liiklusõnnetuste ja nendes hukkunute arvu. Oluline on leida üles vallas need kohad, kus õnnetusi juhtub ning analüüsida põhjuseid ning leida võimalusi neid edaspidi ennetada.

2013. aastal ei toimunud Tabivere vallas ühtegi liiklusõnnetust.

<i>Aasta</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
Liiklusõnnetused	4	1	4	0
Õnnetustes hukkunud	2	0	0	0

Sele 24. Liiklusõnnetuste ja nendes hukkunute arv Tabivere vallas aastatel 2010 – 2013 (Eesti Politsei- ja Piirivalve amet, 12.12.2014).

6.4 Kohaliku omavalitsuse alkoholipoliitika ning alkoholi müüvad kauplused

Alkoholi müüvate kaupluste arv näitab alkoholi kättesaadavust valla territooriumil. Alkoholi müüvate kaupluste arv vallas on alates 2005. a vähenenud (sele 25) ja jäänud

stabiilselt 3 poe peale. Põhjusteks on tõenäoliselt olnud majanduslanguse ja hinnatõusu tingimustes ettevõtete vähene rentaablus.

Aasta	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Poode	7	7	4	4	3	3	3	3	3	3

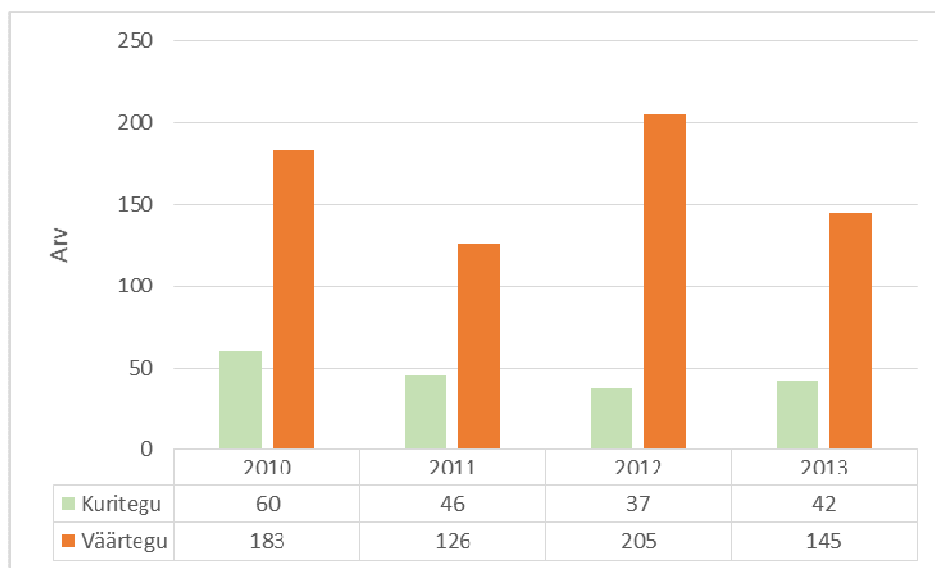
Sele 25. Alkoholi müüvad kauplused vallas 2004 – 2013.

Alates 2008. aastast müüvad alkoholi järgmised 3 kauplust: Jõgeva Majandusühistu Saadjärve kauplus ja Maarja-Magdaleena kauplus, Meie Toidukaubad Tabivere pood.

6.5 Kuritegude ja väärtegude arv

Kuritegude arv näitab kuritegevuse ja turvalisuse taset vallas ja viimaste aastate suundumusi.

Levinuim kuritegude liik on kehaline väärkohtlemine ning levinuim väärtegude liik on liiklusrikkumised.

Sele 26. Kuritegude ja väärtegude arv vallas 2010 – 2013 (Eesti Politsei- ja Piirivalve amet, 12.12.2014).

6.6 Tulekahjude ja tulekahjus hukkunute arv

Tulekahjude arv ning tulekahjudes hukkunute arv kajastab tuleohutusnõuete täitmist vallas ja inimeste ohuteadlikkust.

Tulekahjude arv jääb aastatel 2006 – 2014 vahemikku 6 - 21, tules hukkunute arv viimastel aastatel väike või olematu.

<i>Aasta</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
Tulekahjud	6	21	13	11	17	13	13	16
Hukkunute arv							1	

Sele 27. Tulekahjud ja tulekahjudes hukkunute arv, (Eesti Päästeamet, 18.12.2014).

6.7 Huvitegevuse ja vaba aja veetmise kohad

Alaealistele pakutavad huvitegevuse ja vaba aja veetmise kohad ning võimalused:

- Tabivere Lasteaia beebikool (tasuta teenus);
- Tabivere Põhikool (peotants, mudilaskoor, tasuta teenus);
- Tabivere valla Huvikool (klaver, akordion, kitarr ja flööt, lisaks tegutsevad laulu- ja tantsustuudio, tasulised teenused);
- J. Veski nim Maarja Põhikool (arvutiõpetus, majandusring, korvpall, näitemänguring, mudilaskoor, algklasside tantsuring, line-tants ja käsitööring, tasuta teenused);
- Tabivere Rahvaspordiklubi (kergejõustik, jalgpall, tõstmine, sündmused, tasuta teenused);
- Tabivere Rahvamaja (näitering, noortekeskus, erinevad sündmused, tasuta teenused);
- MTÜ Juula Küla Heaks (Jaan Tatika nim konstrueerimisbüroo, kinoõhtud, osavõtutasuga);
- Tabivere ja Maarja-Magdaleena Noored Kotkas ja Kodutütred (laagrid, osavõtutasuga);
- Kogu pere mängumaa Vudila (kiiged, liumäed, turnimisatraksioonid, jm, tasuline teenus);
- Elistvere Loomapark (tasuline teenus);
- Tabivere rand (ujumine, võrkpalli mängimine, renoveeritud paadisadam, grillmajake, tasuta teenus, valveta).

Täiskasvanutele ja eakatele pakutavad huvitegevuse ja vaba aja veetmise kohad ning võimalused:

- Tabivere Rahvaspordiklubi (jõusaali kasutamine, lauatennis, võrkpall);
- Naiste aeroobika Tabivere Põhikoolis ja zumba Tabivere Lasteaia ruumides (tasulised teenused);

- Saadjärve JK Vudila (jalgpall);
- Tabivere Rahvamaja (näitering, tantsuring (tasuta teenus), bowling, piljard (tasuline));
- Maarja rahvamaja (line-tantsijad, näitering, segakoor, meesandambel, naisansambel, tasuta teenus);
- Äksi kiriku kiigepark (tasuta teenus);
- OÜ Äksi Puhkemaja (tennismänguvõimalus, paadi- ja vesijalgrattalaenus, tasulised teenused);
- Tabivere rand (ujumine, võrkpalli mängimine, renoveeritud paadisadam, grillmajake, tasuta teenus);
- Tabivere valla muuseum (avatud etteteatamisel);
- Seltsing „Lumeroos“ (kapell, lauluklubi, memmede tantsurühm, võimlemisring, tasuta teenus);
- EELK Maarja-Magdaleena ja Äksi püha Andrease kirik;
- Kolm raamatukogu ja avalikku internetipunkti – Tabiveres, Elistveres ja Maarja-Magdaleenas.
- Külade organisatsioonid - Koogi Külaseltsing, Maarja-Magdaleena Maarahva Selts, MTÜ Juula Küla Heaks, Kassema Küla seltsing, MTÜ Kõrenduse Seltskond ja MTÜ Meie Tigu (külaelu arendamine, vabaaja sisustamine, sündmuste, koolituste ja huvialaringide korraldamine, projektide kirjutamine ja elluviimine, ja erinevate teenuste osutamine).
- Erinevad spordiväljakud, mänguväljakud Tabiveres ja Maarja-Magdaleenas (tasuta teenused).

7. TERVISLIK ELUVIIS

7.1 Tervisealase teabe kättesaadavus

Tervisealase teabe kättesaadavuse kohta eraldi uuringuid vallas tehtud ei ole. Tabivere valla elanikud saavad oma tervise-alase teabe kõige rohkem üle-eestilistest tele-, raadiosaadetest, ajakirjandusest ja internetist.

Tabivere vallas on nii perearstikeskuses kui vallamajas sotsiaaltöötaja ruumis infolaud, kus on lugemiseks ja kaasvõtmiseks välja pandud erinevad voldikud.

Tervisega seotud informatsiooni võib vähesel määral leida valla raamatukogudest, koolidest, lasteaiast, rahvamajadest.

Kohaliku omavalitsuse ajalehes ilmuvad ebaregulaarselt tervise teemalised artiklid, puudub tervisedendusealane veebilehekülg. Juhul kui toimub tervise teemaline üritus, siis teavitatakse kodanikke kuulutuste teel, kuulutused pannakse välja käidavamatesse kohtadesse.

Puuduvad tervist edendavad töökohad.

7.2 Tervislikku eluviisi toetavad sündmused paikkonnas

Tervislikku eluviisi peaksid toetama kõik sündmused Tabivere vallas.

Kõige rahvarohkeim vallasisene sündmus on Tabivere valla talimängud, kus osavõtjate ligikaudne arv on 200.

Samuti võtavad valla elanikud osa maakonnasisestest ja –välistest sündmustest.

8. TERVISETEENUSED

Kõikide inimeste jaoks on oluline tervise teenuste kättesaadavus ja kvaliteet. Käesoleva valdkonna tegurid annavad informatsiooni osutatavate teenuste kvaliteedist ja kättesaadavusest vallas.

8.1 Tervishoiuteenused

Haiglad (sh hooldushaiglad), - valla territooriumil pole. Valla elanikud võivad saada statsionaarset ravi üks kõik mis Eesti Vabariigi territooriumil asuvas haiglas. Sagedamini kasutatakse teenust Jõgeva Haiglas ja Tartu Ülikooli Kliinikumis. Eriarstiabi väljaspool haiglaid - valla territooriumil eriarstiabi osutavaid asutusi pole. Lähimad võimalused Jõgeva ja Tartu linnas. Kiirabi juurdepääs külates olevatele majapidamistele on suhteliselt halb, eriti sügis-talvisel perioodil, paljud suurpered ja üksi elavad vanainimesed ise oma erateid hooldada ei suuda.

Hambaravi teenuse osutamine - Tabivere alevikus töötab hambaarst.

Perearstid - vallas töötab perearst Minija Pääslane (FIE), kelle nimistusse kuulub umbes 2/3 valla elanikest, teised elanikud on valinud perearsti väljastpoolt valla piire.

Ravimite müük valla territooriumil toimub Tabivere Apteegis ja Palamuse apteegi Maarja-Magdaleena haruapteegis. Lähimad apteegid väljaspool valla territooriumit asuvad Lätel ja Palamusel.

Töötervishoiu korraldus - valla territooriumil pole registreeritud töötervishoiu teenuse osutajaid. Töötervishoiu eest vastutavad asutuse juhid ja järelvalvet teostab Jõgevamaa Tööinspektsioon.

Ämmaemandusteenus - valla elanikud saavad teenust Jõgeval või Tartus.

Koduõendus-hooldusteenuse osutajad - vallal on sotsiaalkeskuse juures. Samuti pakub Tabivere Sotsiaalkeskus eaketele tasuta päevahoiuteenust.

Koduõendus teenuse osutajat vallas pole. Teenus oleks otstarbekas. Arvestades väikest elanike arvu ja väikest prognoositavat teenusemahtu võiks soodustada teenuse osutamist ühel tegijal mitme lähivalla elanikele. Probleeme on hooldusteenuste kättesaadavusega,

eriti statsionaarse hooldusraviga ja hooldekodu teenusega. Raske lahendada hooldusküsimusi, kui hooldusvajadus tekkib järsku, ette planeerimata.

8.2 Nõustamisteenused

Psühholoogiline nõustamine (sh perenõustamine), seksuaalnõustamine, sõltuvusest loobumise nõustamine - spetsiifilist nõustamiskabinetti vallas ei ole, teenus on kättesaadav perearsti ja sotsiaaltöötajate juures, vajadusel suunatakse erispetsialistile.

Erivajadustega laste nõustamine - multidistsiplinaarne valdkond, vajalik erinevate spetsialistide koostöö. Vallas olemas perearst, lastekaitsetöötaja, vajadusel suunatakse spetsialisti juurde edasi.

Toitumise nõustamine - spetsiifilist nõustamiskabinetti pole, teenus on kättesaadav perearsti juures, vajadusel suunatakse erispetsialistile. Valdkond kuulub igapäevase pereõe ja perearsti töö hulka.

Vangist vabanenutele rehabiliteerimisteenuse osutajad puuduvad ja vajadusel suunab sotsiaaltöötaja spetsialisti juurde.

Positiivne mõju Tabivere vallas on, et Tartu koos kõigi teenustega on ligidal. Nõustamisteenused on maakonna piires kättesaadavad.

KOKKUVÕTE

Tabivere valla terviseprofiil koostati esmakordselt 2010. aastal Tervise Arengu Instituudi juhendmaterjali põhjal ning andmeid uuendati 2014. a.

Terviseprofiili lisana ei ole enam tegevuskava, kuna otsusetegijad lisavad vajamineva tegevuse Tabivere valla arengukavasse.

Terviseprofiilis andmed on kogutud ja analüüsitud kaheksas põhipeatükis: üldandmed, rahvastik, rahvastiku tervises seisund, sotsiaalne sidusus ja võrdsed võimalused, laste ja noorte turvaline ning tervislik areng, tervisliku elu-, õpi- ja töökeskkond, tervislik eluviis ja terviseteenused.

Järgnevalt on välja toodud valla terviseprofiilist tulenevad positiivsed ja negatiivsed tegurid. Parendamist vajavaid tegureid kajastatakse valla arengukavas ning vastavalt rahalistele võimalustele kavandatakse erinevaid lahendusi.

Negatiivsed tegurid:

- valla tervisenõukogu vähene aktiivsus,
- (õpilaste) arvu vähenemine,
- ebapiisav tänavavalgustus,
- ametliku ranna puudumine koos valvega,
- vähene ruumipuudus,
- amortiseerunud koolihooned,
- vähene suuremate sündmuste kajastamine maakondlikus ja üleriigilises meedias,
- kohapealse konstaabli puudumine,
- vähene elanike osalemine valla sündmustes,
- valgustatud terviseradade vähesus.

Positiivsed tegurid:

- vähene tules hukkunute arv,
- Tabivere vallal on välja kujundatud rida traditsioone ja traditsioonilisi üritusi kohaliku identiteedi loomiseks ning kogukonna motiveerimiseks,

- hoogustunud on kolmanda sektori ühenduste tegevus,
- valla õppeasutustes on olemas kvalifitseeritud tervishoiuteenus,
- koolikohustuse täitmisega ei ole probleeme,
- valla üldhariduskoolid osalevad koolipiima ja-puuvilja programmis. Koolitoit on lastele tasuta,
- õpilaste ja täiskasvanute jaoks töötab kokku ligi 30 huviringi,
- laste arvu suurenemine lasteaedades,
- kättesaadav sotsiaalnõustamine,
- stabiilne eelarvepoliitika,
- vähemalt 1 kord aastas toimub ohtlike jäätmete tasuta vastuvõtt suuremates kohtades.

KASUTATUD ALLIKAD

1. Eesti Rahvastikuregister
2. Eesti Statistikaamet andmebaas
3. Eesti Hariduse Infosüsteem
4. Eesti Maksu- ja Tolliameti andmebaas
5. Tervise Arengu Instituudi juhend „Kohaliku omavalitsuse terviseprofiili indikaatorid 2012“
6. Tervise Arengu Instituudi tervisestatistika andmebaas
7. Eesti Haigekassa statistika
8. Eesti Politsei- ja Piirivalveameti andmebaas
9. Sotsiaalkindlustusameti andmebaas
10. Halinga valla terviseprofiil
11. Päästeameti andmebaas
12. Tabivere Vallavalitsuse andmebaasid
13. Tabivere valla arengukava 2014 - 2025

